

Situacions de violència en la pràctica educativa. Tipificar i definir objectius per l'actuació

La importància d'una bona tipificació

La violència és una realitat, no és normal –el normal és estar bé–, però pot esdevenir una forma de relació comuna dins els nostres grups, potser, fins i tot, un reflex de realitats socials i un indicador de desajustos del nostre món interior. Abordar-la és imprescindible ja que, com a conflicte, que pot ser més o menys greu, amb un bon acompanyament és una oportunitat de desenvolupament personal de grup. Fer una bona gestió dels conflictes ens dona un gran aprenentatge en l'acompanyament de les relacions humanes, aprendre a aprendre a fer-ho implica resoldre algunes bones preguntes com: **Sabem tipificar? Enfoquem bé la resolució? Definim objectius per a la reparació des d'una mirada positiva i de restauració? Sabem diferenciar entre un conflicte entre iguals i un maltractament? Sabem recollir la informació suficient per poder planificar les intervencions? Tenim un equip preparat per a la valoració?**

RAMIRO ORTEGÓN

Codirector d'Equip SEER i president de la plataforma PDA Bullying
@EquipSEER @PDABullying

De qui és la responsabilitat?

La **responsabilitat de resolució** d'una situació que afecti la convivència de la nostra acció educativa, tingui el nom que tingui, és nostra. Quan un conflicte, hagi passat a la nostra activitat o no, afecta el benestar dels infants o joves que integren la nostra comunitat educativa, com a institució som nosaltres qui hem de disposar de tots els elements per abordar la reparació. Institució som nosaltres i tots aquells agents que tenen una responsabilitat social i pedagògica davant els nostres infants i joves (centres educatius, serveis de benestar social, equipaments d'infància i joventut, família, etc.). Algunes de les primeres idees que has de tenir clares són:

- Donar resposta a la violència es fa, en el marc del nostre pla de convivència, des de la prevenció i sumant eines d'observació per detectar situacions d'alerta.
- Tenim la responsabilitat d'activar tot el que sigui necessari per resoldre un cas des del moment en el qual s'activa una situació d'alerta.
- Quan es trenca la convivència estem obligats/des a activar el nostre equip de valoració, un equip preparat per avaluar, coordinar i fer seguiment de l'abordatge de cas.
- El nostre equip de valoració és el responsable de la tipificació de cas, moment indispensable per definir els objectius per a l'actuació.
- Hem de definir un equip d'intervenció específic per cada cas.
- L'objectiu principal davant la violència és la reparació del dolor per a la restauració del benestar.
- És una bona pràctica avaluar i fer revisió de les accions que podem millorar en clau de futur.

Tipificació (detecció per a la solució)

Tipificar és posar nom al problema, i mira que és important saber què tenim entre mans!

Et proposem:

Tipificar amb un model de consens interprofessional

El marc teòric que sosté el que us compartim en aquest manual és el Model SEER de Tipificació de Maltractaments i el Protocol PDA Bullying (www.pdabullying.com), un model de tipificació que pretén esdevenir un model de consens, no sols dins un marc educatiu com el nostre, sinó també en la interacció amb una perspectiva comunitària. És necessari que en la definició del problema tots els professionals que hi intervenim ho compreguem amb les mateixes idees clau.

1. Qui hi participa?

No podem parlar de violència sense parlar de persones, al final el conflicte es genera en les relacions. Per aquest motiu el primer és poder detectar tots els agents involucrats en el cas que hem d'abordar:

- Infant o jove en rol de víctima
- Infant/s o jove/s en rol d'agressor/a
- Família rol víctima
- Família rol agressor/a
- Famílies grup
- Col·lectiu infants o joves implicats/ades
- Grup cas
- Cercle de suport i ajuda agressor/a
- Cercle de suport i ajuda víctima
- Educador/a referent
- Altres equips educatius en què participen
- Equip de valoració
- Equip d'intervenció
- Altres equips que poden donar suport

2. Quines violències hem detectat?

Sempre busquem el que ha rebut la persona que ha estat posicionada en rol de víctima, i revisem si l'acció de qui ho ha fet és o no violència. Considerarem violència tota aquella acció que danya o pot danyar-nos com a persones (emocionalment, moralment, físicament, etc.). Et deixem un recull de violències que pots trobar en entorns de lleure educatiu:

Agredir sexualment	Cosificar	Fer el buit	Menysprear
Agredir físicament	Criticar	Fer xantatge	Menystenir
Aïllar	Deixar en ridícul	Fustigar	Ofendre
Amençar	Denigrar	Humiliar	Oprimir
Assetjar	Desqualificar	Incitar a la violència	Provocar
Atacar	Difamar	Infravalorar	Reprimir
Burlar-se	Difondre rumors	Injuriar	Ridiculitzar
Calumniar	Discriminar	Insultar	Robar
Coaccionar	Esbrincar	Intimidat	Turmentar
Coercionar	Excloure	Manipular	Vexar
Controlar	Extorsionar	Marginar	[...]

3. On han ocorregut?

Hem de poder recollir prou informació per saber quins són els canals i entorns on s'ha succeït o s'està succeïnt la violència. On?

- Si ha estat de forma presencial, documentar els llocs on ocorre dins les nostres activitats i recollir si està succeïnt en altres entorns educatius.

Activitat	Lavabos	Patis	Poliesportiu
Carrer	Menjador	Piscina	Vestuaris
Entrada / Sortida	Passadissos	Pistes esportives	[...]

